

[Krag.]

at om denne Sag maa den højtærede Minister i første Række henvende sig til sine nærmeste Partifæller. De har altsaa ment, at Ophør af den politiske Strid om den sociale Lovgivning var et Offer, som kunde bringes for den Betaling, som her ydes, og det er jo muligt, at de ogsaa gennem dette Lovforslag har faaet tilstrækkeligt for det bragte Offer. Vi synes jo under Hensyn til hele den finansielle Usikkerhed, som vi mener klæber ved Lovforslaget, at selv om vi vel kunde ønske at gøre denne Handel, saa kan vi dog ogsaa købe Guld for dyrt. Intet skulde glæde os mere, end om det kunde lykkes i et Samarbejde om en Revision af den sociale Lovgivning at naa til at faa denne fjernet som Hovedagitationsgrundlag for vore Modstandere, og hvis en Reform kan gennemføres og dette derigennem naas, tillægger vi det ikke ringe Værdi. Men ogsaa i saa Henseende kan jeg ikke undlade at udtale mine Tvivl, om end jeg erkender, at den eneste, der virkelig har Mulighed derfor, er en socialdemokratisk Minister, at ingen anden er i Stand dertil — det viser bl. a. den Agitation, der dreves paa den Arbejdsløshedslovgivning, som gennemførtes i 1921, men som selve Agitatorerne, da den ikke længere bestod, har sukket efter at se genopstaa. Men havde den højtærede Minister undladt at løse Opgaver, som ikke kommer Reformen ved, Opgaver af rent politisk og partimæssig Art, saa havde han kunnet holde sit Lovforslag, derom er jeg overbevist, indenfor de nuværende Udgiftsrammer, med Tillæg nogle Steder og Nedgang andre Steder, og derved vilde den højtærede Minister i høj Grad have øget Forslagets Muligheder. Og dog kunde han have handlet i Overensstemmelse med den sande Betydning af Ordet Reorganisation, ogsaa den Betydning, han selv tillægger dette Ord. Han kunde have udfyldt Huller, han kunde have udbygget, hvor det var nødvendigt, han kunde have rettet, hvor Erfaringerne viste at Rettelser tiltrængtes. Gennem Arbejdet derpaa er Ministeren jo allerede, som han ogsaa selv rigtigt har udtalt, dybt inde i Kodificeringen og Sammendragningen.

Naar der er Tale om Kodificering i denne Forbindelse, maa man jo ikke blot tænke paa den hidtil bestaaende Lovgivning, men den maa ogsaa omfatte den nye, den omformede, den reorganiserede, og mange har jo sikkert forstaaet dette saaledes, at det, der tilsigtedes, var at samle det hele i et lettere haandterligt Format, omfattende et

mindre Tal af Enkeltheder end den hidtidige Lovgivning. Og for saa vidt kan man jo ogsaa sige, at dette er lykkedes den højtærede Minister, som han nu har samlet det hele i fire Lovforslag og i eet Bind. Men gennem Udbygningen, gennem Specificationen af Trangtilfælde, som giver Ret til Hjælp, og lovmæssig Fastslaaen af, hvilken Hjælp der skal ydes og med hvilken eventuel Virkning i alle enkelte Tilfælde, er det hele — det tror jeg, mange ærede Medlemmer, som har ofret denne tykke Bog et Studium, vil erkende — trods alle den højtærede Socialministers Anstrengelser for at klarlægge og klare, blevet en Labyrinth, som sandelig ikke er mindre vanskelig at komme igennem end den gamle var det. Det er min Overbevisning, at kun faa vil besidde Ariadne-traaen, saafremt de da ikke er professionelle Socialpolitikere.

Jeg bebrejder ikke den højtærede Minister dette; thi naar de Principper skulde gennemføres, som han staar som Talsmand for, naar det hele saaledes i alle Enkeltheder skulde tilrettelægges, naar Skønnet skulde trænges tilbage til den Plads, hvor den højtærede Minister vil anbringe det — ja, naar en saadan Systematisering skulde fremtræde gennem det hele, saa kan det vel ikke være anderledes. Men jeg tvivler ikke om, at det vil blive en Skuffelse for mange.

Jeg agter imidlertid at yde den højtærede Minister ubetinget Retfærdighed paa alle Omraader. Derfor kan jeg heller ikke undlade at komplimentere ham for den ubønhørlige Logik, som han saa at sige overalt bygger paa, og som har været Ledetraaden for ham, ligesom jeg ogsaa fuldtud erkender den Fasthed, han mere end eet Sted, ja mange Steder i Lovforslaget, udfolder overfor Misbrug af Sociallovgivningen i den kommende Tid. For dem, der kan det alt sammen, er det jo saare let at haandtere; men for Menigmand, for Flertallet af dem, der skal have med Sagerne at gøre, vil det hele logisk og rationelt opbyggede System sikkert mere forekomme som en Udvidelse i Retning af Enkelthedernes Mængde, Omfang og Betydning end som en Sammen- dragning.

Her er jo lovgivet om en Mængde af Livets Mangfoldigheder. Den højtærede Minister erkender selv, at Livet ikke kan udtømmes i Lovparagraffer. Det er et sandt Ord. Den højtærede Minister er dog faldet for Fristelsen, synes jeg, til ud fra sin store Indsigt paa de mange Omraader, ikke blot teoretisk men ogsaa praktisk, at gøre et Forsøg paa at udtømme mange Sider af Livet i Lovparagraffer. Derfor frygter jeg, at